

Hoàng Lan Chi phỏng vấn nhạc sỹ Vũ Đức Nghiêm

Hoàng Lan Chi: thưa quý thính giả, ngày 19 tháng 2 năm 2005, tại Orange County đã có một buổi đêm nhạc Vũ Đức Nghiêm với chủ đề Nửa thế kỷ , một đời viết ca khúc. Đêm nhạc với sự hiện diện của các ca sỹ Thanh Lan, Quỳnh Giao, Vũ Khanh, Julie Quang đã lôi cuốn cả ngàn người tham dự. Sự thành công rực rỡ của đêm nhạc trên đã nói lên tình cảm của giới thưởng ngoạn dành cho người nhạc sỹ tài hoa này.

Do đó chương trình Sáng Tác Mới kỳ thứ 22 xin được dành để phỏng vấn Nhạc sỹ Vũ Đức Nghiêm. Chương trình phỏng vấn này được thực hiện bởi Hoàng Lan Chi

Trước khi mời Nhạc sỹ, chúng tôi xin được nói sơ qua về tiểu sử của ông ...

Nhạc sỹ Vũ Đức Nghiêm sinh năm 1930 tại làng Hoàn Nha, tỉnh Nam Định. Là con thứ nhì trong một gia đình gồm 8 anh em trai và 2 em gái. Chín anh em của Nhạc sỹ đang sống rải rác nhiều nơi ở hải ngoại. Một người còn đang ở Việt nam.

Nhạc sỹ lập gia đình năm 1954 và được 7 người con, tất cả đều đã có gia đình riêng. Nhạc sỹ gia nhập Trường Sĩ Quan Trừ Bị Nam Định, khóa đầu tiên năm 1951 và mang cấp bậc Trung Tá năm 1975. Nhạc sỹ đã bị tù cải tạo trong hơn 13 năm. Qua Mỹ diện HO 4 năm 1990, hiện nay Nhạc sỹ đang định cư ở San Jose.

Hoàng Lan Chi : xin mời Nhạc sỹ Vũ Đức Nghiêm !

Vũ Đức Nghiêm : Vâng, xin chào chị Hoàng Lan Chi . Chào quý thính giả của Đài Việt Nam Hải Ngoại.

Hoàng Lan Chi : thưa Nhạc sỹ, hẳn là Nhạc sỹ đang rất vui với Đêm nhạc Vũ Đức Nghiêm ở Orange County. Nhạc sỹ có thể kể một vài điều cho thính giả Đài VN hải ngoại nghe ?

Vũ Đức Nghiêm: Dạ, xin cài chính là không có ca sỹ Quỳnh Giao, chỉ có Thanh Lan, Vũ Khanh ,Julie Quang và một số ca sỹ địa phương. Đêm 19 tháng 2 tôi rất vui vì số khán giả lên đến cả 1000 người và một số người phải đứng vì hết ghế. Tôi rất vui vì gặp lại nhiều thân hữu, có người đã lâu tôi không gặp từ hơn 50 năm qua. Điều đó chứng tỏ tôi được nhiều người thương mến, bạn bè yểm trợ hết mình. Tôi xin đặc biệt cảm ơn những người tổ chức như Hội thánh Tin lành và em trai Vũ trung Hiền của tôi .

Hoàng Lan Chi : bây giờ xin phép Nhạc sỹ cho chúng tôi được phép phỏng vấn. Trước hết , Nhạc sỹ vui lòng cho biết đã đến với Âm nhạc từ bao giờ, vì sao?

Vũ Đức Nghiêm : Tôi đến với âm nhạc từ lúc còn rất nhỏ. Năm 10 tuổi, mẹ tôi đã mua cây đàn violin nhỏ xíu cho tôi . Lớn lên là harmonium chứ không có tiền mua piano đâu. Tôi đã hát ở các ca đoàn ở nhà thờ Hội Thánh Tin Lành Hà nội . Sau đó tôi tự học và sáng tác các bản nhạc đầu tay. Khi gia nhập quân đội tôi đã sáng tác một số nhạc cho các giải đơn vị như Sư đoàn 3, 22 và 23 hành khúc

Hoàng Lan Chi : Xin chia vui cùng các bản hùng ca như Sư Đoàn 3, 22 và 24 của Nhạc sỹ. Bây giờ xin một câu hỏi khác, Nhạc sỹ thường sáng tác loại nhạc nào nhiều nhất và vì sao ?

Vũ Đức Nghiêm : như đã nói, khi chấp chững làm quen với âm nhạc thì bản nhạc đầu tiên là một tình ca. Sau đó khi vào quân đội thì tôi sáng tác các hùng ca. Tôi nhớ bài Sư đoàn 3 hành khúc được tôi viết năm 26 tuổi . Trong thời gian tù ngục thì tôi thường sáng tác các Tù ca và khi cuối đời thì tôi thường viết các nhạc phẩm mà tôi gọi là Tôn Vinh ca vì để tôn vinh Thiên Chúa đã gìn giữ, che chở cho tôi trong khi ở tù.

Hoàng Lan Chi : thưa Nhạc sỹ , nhạc phẩm được coi như làm nên tên tuổi Vũ Đức Nghiêm chính là bản Gọi người yêu dấu, xuất hiện đầu thập niên 70 và nhanh chóng được giới trẻ thời đó ưa thích. Nhạc sỹ có thể cho biết hoàn cảnh ra đời của nhạc phẩm này ?

Vũ Đức Nghiêm : tôi viết Gọi người yêu dấu vào năm 1969 trong một cuộc phiêu lưu tình cảm. Khi viết xong, ca sỹ Thanh Lan ghé nhà chơi. Tôi đưa cho cô và may mắn Thanh Lan đã đem về hát ở Đài Truyền Hình và các Đài Phát Thanh. Từ đó nhạc phẩm được giới trẻ biết đến . Tôi rất nhớ ơn Thanh Lan đã chấp cánh cho Gọi người yêu dấu của tôi được bay xa và bay cao.

Hoàng Lan Chi : được biết Gọi người yêu dấu có hai lời, vậy thưa Nhạc sỹ lời 1 và lời 2 là sao ?

Vũ Đức Nghiêm : Dạ, lời 1 là hoàn toàn của tôi viết năm 1969. Sau đó thi sỹ Hoàng Anh Tuấn có viết lời 2. Khi ở tù, tôi cũng viết thêm lời 2 . Ra tù, tôi kết hợp lời của tôi và của Hoàng Anh Tuấn. Tóm lại, lời 2 gồm 3 phần, phần A và C là của tôi , phần B là của Hoàng Anh Tuấn

Hoàng Lan Chi : bây giờ xin mời quý vị nghe Gọi người yêu dấu, lời 2 do Ái Vân trình bày

Hoàng Lan Chi : thưa Nhạc sỹ, theo ông, điều gì quyết định để một nhạc phẩm được gọi là hay? điệu nhạc chiếm bao nhiêu % , lời ca chiếm bao nhiêu % ?

Vũ Đức Nghiêm : Thưa quý vị, theo tôi, giai điệu và lời ca đóng góp như nhau vào một nhạc phẩm. Nói khách quan thì nếu xấu đẹp tùy người đối diện thì một bản nhạc cũng vậy. Người nghe sẽ có xúc cảm và xúc cảm đó như thế nào là tùy vào sự đồng điệu với tác giả của người nghe. Ngoài ra, còn phải kể đến giọng hát của ca sỹ . Người ca sỹ đã chuyển những xúc cảm của nhạc sỹ đến người thưởng ngoạn và người nghe sẽ có những rung động thế nào để cảm nhận bài hát đó Hay ra sao với mình .

Hoàng Lan Chi : *xin mời nghe một nhạc phẩm trữ tình của Vũ Đức Nghiêm, bản Dâng tình với âm điệu trầm buồn, tha thiết qua tiếng hát Thùy Dương. Qua nhạc phẩm này, quý vị sẽ thấy những lời rất chất lọc như Gót hài xưa lãng đãng, xiêm áo vương mây bay hay Như vàng phai đá nát, bao ngày cũ ngọc ngà..*

Hoàng Lan Chi : thưa nhạc sỹ, ông từng sống ở Đà Lạt trong thời gian khá dài, vậy hẳn là ông đã có nhiều xúc cảm dành cho thành phố mù sương này?

Vũ Đức Nghiêm : Vâng, tôi rất thích khung cảnh trữ tình , thơ mộng với đồi núi chập chùng của Đà Lạt. Tôi đã có may mắn được công tác ở Đà Lạt và tôi đã đưa toàn bộ gia đình tôi về đó ở, khoảng 10 năm cho đến ngày mất nước.

Hoàng Lan Chi : *xin mời nghe Mùa thu thành phố sương mù qua tiếng hát Nguyên Thủy*

Hoàng Lan Chi : Đa số các Văn Nghệ sỹ viết cho người tình, có thể Thật hay tưởng tượng khá nhiều và cho Vợ rất ít .Thế Nhạc sỹ có ra ngoài điều lệ ấy ?

Vũ Đức Nghiêm : Khi ở trong tù, một hôm một anh tù trẻ có hỏi tôi "ngày mai em được tha, anh có muốn gửi gì về cho chị ? Tôi xin gửi bản nhạc tôi viết cho vợ hiền, Bài đóa hồng cho người yêu dấu. Anh đó bảo nếu để nhạc Vũ Đức Nghiêm thì CS sẽ không cho đem ra khỏi trại. Vậy là tôi sửa lại, lời và nhạc của Liên Xô ! Bản nhạc đã đến tay vợ tôi . Vợ tôi rất cảm động vì những lời chân tình như Xin cho tôi hôn vầng trán ưu phiền, xin cho tôi hôn mái tóc điểm sương, xin cho tôi hôn đôi mắt héo hon, năm tháng mới mòn chờ người xa vắng..

Hoàng Lan Chi : *vâng xin chia vui với Nhạc sỹ là bản nhạc đã được ngụy trang và về đến tay Nửa kia ơi của Nhạc sỹ. Xin mời nghe một nhạc phẩm viết cho Nửa kia của Vũ Đức Nghiêm, bài Đóa hồng cho người yêu dấu do Elvis Phương trình bày*

Hoàng Lan Chi : nghề chính là quân nhân, thế Nhạc sỹ có viết nhiều về nhạc hùng không ạ ?

Vũ Đức Nghiêm : Dạ có. Tôi đã viết khá nhiều quân hành ca. Năm 1955, khi tôi ở Phú Quốc, đài Phát Thanh Quân đội có tổ chức thi, tôi đã đoạt giải 3 cuộc thi sáng tác nhạc quân hành toàn quốc. Những năm sau, khi ở các Sư đoàn 22, 23 , tôi đã viết các bản Sư đoàn 22 hành khúc, Sư đoàn 23 hành khúc và đã được ban nhạc của các đơn vị trên chơi trong các dịp lễ. Sau đó tôi có viết bản Chúng ta đi xây nền Cộng Hòa cho thanh niên

Hoàng Lan Chi : thưa quý thính giả, trong đêm nhạc Vũ Đức Nghiêm đêm 19 tháng 2 vừa qua ở Orange County, Nhạc sỹ Vũ Đức Nghiêm và một số đồng đội cũ đã cùng nhau đồng ca nhạc phẩm Sư đoàn 3 hành khúc, Chúng tôi xin hứa sẽ cố gắng hiến đến quý vị bản hùng ca này vào một dịp khác. Và bây giờ, xin mời nghe một tình ca với âm điệu vui nhộn trẻ trung, nhạc phẩm Này cô bé kia ơi do Khánh Duy trình bày

Hoàng Lan Chi : khi ở trong tù, nghe nói Nhạc sỹ đã sáng tác một số thánh ca và được lên lút phổ biến ra hải ngoại ?

Vũ Đức Nghiêm : Vâng, đúng như vậy. Phải nói là hơn 13 năm trong tù, nhờ ở niềm tin Thiên Chúa sẽ đem chúng tôi trở về với gia đình. Niềm tin đó đã khiến tôi viết được khá nhiều sáng tác ca tụng Thiên Chúa

Hoàng Lan Chi : Nhạc sỹ gặp khó khăn gì khi muốn sáng tác nhạc ở trong tù ?

Vũ Đức Nghiêm : Thực ra, CS không muốn chúng tôi viết cái gì ngoài việc ca tụng cái gọi là Cách mạng. Nhưng chúng tôi là một người dân của Việt Nam Cộng Hòa, một quân nhân của Quân lực VNCH, sa cơ mới phải nằm trong tay CS thì làm sao chúng tôi ca tụng chúng được. Vì thế việc sáng tác nhạc khi ở trong tù rất khó khăn và cá nhân tôi đã bị giam hơn 10 tháng ở Khám Chí Hòa sau đó hơn 6 tháng nữa ở Phú Yên vì CS không muốn tôi viết nhạc !

Hoàng Lan Chi: sau khi ra tù, về nhà và sống dưới chế độ CS, Nhạc sỹ có sáng tác nào mới ạ ?

Vũ Đức Nghiêm: khi ra tù, tôi có viết một bản nhạc ca ngợi Thượng Đế đã cứu chúng tôi khỏi tù ngục. Bản Thánh ca Chứng nào tôi còn sống này đã được Nhà thờ Tin Lành ở Saigon hát . Nếu Hoàng Lan Chi muốn, tôi sẽ gửi cho Hoàng Lan Chi bản hợp ca này. Trong đó có những câu sau Trong cơn gian truân, chúng tôi kêu cầu ngài. Từ Đền Thờ Ngài nghe chúng tôi .Từ nơi cao, ngài giơ tay kéo chúng tôi ra khỏi vùng nước sâu .. Vâng, chỉ có Thiên Chúa mới cứu chúng tôi ra khỏi được ngục tù Cs và đưa chúng tôi đến vùng đất tự do này

Hoàng Lan Chi : Dạ vâng, Đài Việt Nam Hải Ngoại rất hân hạnh được nhận quà tặng của Nhạc sỹ . Xin Nhạc sỹ gửi sớm để chúng tôi có thể cống hiến cho quý thánh giá bản thánh ca tuyệt vời đó Xin mời nghe một tình ca buồn, nhạc phẩm Tìm Quên qua tiếng hát Quỳnh Lan

Hoàng Lan Chi : thưa quý vị, vì thời gian có hạn, chúng tôi xin tạm ngưng chương trình phỏng vấn Nhạc sỹ Vũ Đức Nghiêm tại đây. Xin hẹn kỳ tới , chúng ta sẽ gặp lại Nhạc sỹ Vũ Đức Nghiêm cùng các bản hùng ca và thánh ca của ông . Đài Việt Nam Hải Ngoại xin cảm ơn Nhạc sỹ đã dành cho đài buổi phỏng vấn hôm nay. Xin chúc Nhạc sỹ và quý quyến sức khỏe và mọi điều như ý . Riêng Nhạc sỹ, có nguồn cảm hứng mới để có những sáng tác vào mỗi tuổi mới cho dù phải nói tuổi mới là tuổi già hơn tuổi trẻ của ngày hôm qua !

Chương trình của chúng tôi đến đây tạm ngưng. Xin chúc quý vị một đêm ngon giấc và hẹn gặp lại trong chương trình kỳ tới .

Hoàng Lan Chi thực hiện